

Kl. 11:25

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er med stor glæde, jeg på Det Radikale Venstres vegne her i dag kan give tilslutning til de tre lovforslag, som vedrører Grønlands selvstyre.

Disse lovforslag har været forberedt grundigt og ordentligt i den dansk-grønlandske Selvstyrekommission, hvor det lykkedes at opnå næsten fuld enighed mellem de udpegede repræsentanter. Det er også værd at notere sig, at resultatet er godkendt ved en folkeafstemning i Grønland, oven i købet med et meget, meget stort og solidt flertal. Det er altså lovgivning, som på forhånd er sikret tilslutning i den grønlandske befolkning.

Der er tre hovedpunkter i forslagene. For det første formaliseres og præciseres det nu, at Grønland kan træffe beslutning om at blive selvstændigt. Skiftende statsministre har anlagt det synspunkt, at hvis Grønland ønskede det, kunne Grønland få selvstændighed. Det Radikale Venstre og jeg er enig i det synspunkt, og det er selvfølgelig hele det principielle udgangspunkt for det arbejde, der er foregået.

Hr. Søren Espersen er ikke enig i det synspunkt. Han mener ikke, at Grønland skal have den mulighed, den adgang til at træffe den beslutning, og det er jo en ærlig sag. Men jeg vil bare gøre opmærksom på, at når man som jeg og vi andre har det synspunkt, at Grønland bør have den adgang til at blive selvstændigt, følger jo også logisk deraf, at hvis indtægterne ved f.eks. udnyttelse af råstoffer bliver meget store, har Grønland under alle omstændigheder retten og adgangen til at blive selvstændigt. Det har været mit udgangspunkt i hele arbejdet, at sådan måtte det være, og nu præciseres og gøres det altså klart, hvorledes man skal bære sig ad, hvis der skulle være et ønske i Grønland om fuld selvstændighed.

Fra dansk side er vi forpligtede til at forhandle med Grønland om vilkårene. Populært kan man sige, at Grønland har fået retten til at kræve skilsmisse, men vi skal til gengæld forhandle om skilsmissevilkårene, hvis de gør det. Denne forudsætning er jeg meget enig i, og det er jo sådan set det, der er den egentlige rod til uenigheden mellem os andre og hr. Søren Espersen. Han ønsker ikke at give Grønland den mulighed for at blive fuldt selvstændigt.

For det andet sker der det, at det grønlandske selvstyre får ret til at overtage en række sagsom-

råder, som er defineret i lovforslaget. Det siger sig selv, at så overtager det grønlandske selvstyre også det finansielle ansvar, og jeg synes, det er en helt igennem ordentlig og logisk måde at indrette sig på, at når man selv overtager noget til fuld varetagelse, følger udgifterne med.

For det tredje sker der det, at indtægterne fra de grønlandske råstoffer tilfalder selvstyret – dog således, som det er fremhævet af flere ordførere, at bloktilskuddet reduceres med 50 øre for hver krone, indtægterne fra råstofferne overstiger 75 mio. kr. Det var en ordning, der blev enighed om i Selvstyrekommissionen, og som jeg finder helt fornuftig og ordentlig. Det skal tilføjes, at det også fremgår af lovforslaget, at bloktilskuddet til Grønland låses fast på de nuværende 3,2 mia. kr. med den sædvanlige regulering.

Hr. Martin Henriksen spurgte tidligere i debatten, hvorledes man så skal forholde sig, hvis Grønland ønsker selvstyre og skal vedtage det ved en folkeafstemning. I kommissionen har vi ikke villet kaste os ud i at lave detaljerede regler for, hvorledes en sådan afstemning skal foregå, eller hvem der kan deltage i den, men det siges på side 60 i bemærkningerne til lovforslaget, at disse spørgsmål skal afgøres af Grønlands selvstyre, idet det forudsættes, at man tager udgangspunkt i principperne i de gældende valgretsregler ved valg til Inatsisartut. Det er, hvad lovforslaget siger om det.

Der tages altså udgangspunkt i de gældende valgregler, når man f.eks. stemmer ved valg til Folketinget og til det grønlandske selvstyre, og det er sådan set meget logisk. Der kan jo ske ændringer af det regelsæt, og derfor har Selvstyrekommissionen undladt at gå i detaljer. Men udgangspunktet er klart nok og i øvrigt helt logisk, og jeg har selvfølgelig fuld tillid til, at der er fuld opbakning til bemærkningen i Grønland.

Disse tre hovedpunkter: adgangen til selvstændighed, retten til at overtage en række sagsområder mod selv at finansiere dem og endelig indtægterne fra råstoffer er hovedpunkterne, og disse hovedpunkter har Det Radikale Venstres fulde tilslutning.

Kl. 11:30

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Tak. Jeg skal lige bede ordføreren blive her. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 11:30

Søren Espersen (DF):

Tak. Det er lidt i samme boldgade som det, hr. Niels Helveg Petersen nu er inde på, nemlig det